

Αειφόρο Ελληνικό Σχολείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Εργαστήρια Δεξιοτήτων | Φροντίζω το Περιβάλλον | 2021

Πρόγραμμα: «ΑΕΙΦΟΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ: Όλοι νοιαζόμαστε, όλοι συμμετέχουμε»

Εκπαιδευτικός Οδηγός

Ενότητα: «Φροντίζω το περιβάλλον».

Επιμέρους θεματικές: Οικολογία -Παγκόσμια και Τοπική Φυσική Κληρονομιά, Παγκόσμια & Τοπική Πολιτιστική Κληρονομιά

Περιγραφή: Το Πρόγραμμα ΑΕΙΦΟΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ: Όλοι νοιαζόμαστε, όλοι συμμετέχουμε αποτελεί ένα πρόγραμμα που προωθεί τη φιλοσοφία της αειφορίας στο σχολείο. Ως αειφόρο θεωρείται το σχολείο εκείνο το οποίο μέσω της οργάνωσης, της υπόστασης και της λειτουργίας του, μπορεί να αποτελέσει πρότυπο καλής πρακτικής τόσο για τους μαθητές όσο και για την κοινωνία, να προμηθεύει με γνώσεις τους μαθητές και να τους καλλιεργεί δεξιότητες ώστε να γίνουν ενεργά μέλη της κοινωνίας ικανά να αντιμετωπίσουν τα περιβαλλοντικά και κοινωνικά προβλήματα και να διαμορφώνουν το μέλλον με όρους περιβαλλοντικής και κοινωνικής αειφορίας.

Το πρόγραμμα ΑΕΙΦΟΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ: Όλοι νοιαζόμαστε, όλοι συμμετέχουμε, σχεδιάστηκε από την παιδαγωγική ομάδα του Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της Ελληνικής Εταιρείας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού, εγκρίθηκε αρχικά με το υπ' Αρ. Πρωτ. 118/Γ7/2/1/2014 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και έκτοτε η έγκρισή του ανανεώνεται και τα επόμενα έτη. Από την αρχή του έως τώρα στο πρόγραμμα έχουν συμμετάσχει πάνω από 280 σχολεία σε όλη την Ελλάδα τα οποία ανήκουν σε όλες τις βαθμίδες Προσχολικής, Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας, Γενικής, Επαγγελματικής και Ειδικής Αγωγής Εκπαίδευσης.

Ο παρόν εκπαιδευτικός οδηγός εντάσσεται στην ενότητα “Φροντίζω το περιβάλλον” και απαρτίζεται από μία σειρά βιωματικών εργαστηρίων για την αειφορία. Σκοπός των εργαστηρίων είναι η ανάπτυξη της οικολογικής συνείδησης των μαθητών/τριων και της συνεργατικότητας, η προαγωγή του πολιτισμού, της υγείας και της μάθησης, καθώς και η καλλιέργεια των δεξιοτήτων τους.

Βασικοί **στόχοι** των δραστηριοτήτων είναι να αναπτύξουν οι συμμετέχουσες/οντες αίσθηση υπευθυνότητας σε θέματα που σχετίζονται με το περιβάλλον και τον πολιτισμό και να αναλάβουν προσωπική και συλλογική δράση, ενημερώνοντας και ευαισθητοποιώντας παράλληλα τη σχολική κοινότητα και τις οικογένειές τους.

Στον οδηγό αυτό παρουσιάζονται οι κατευθυντήριες γραμμές για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων κυρίως σε μαθητές από Δ' Δημοτικού έως Γ' Γυμνασίου. Οι δραστηριότητες που προτείνονται είναι ενδεικτικές και μπορούν να προσαρμοστούν από τον εκπαιδευτικό ανάλογα με την ηλικία και τις ανάγκες των μαθητών ακόμη και για μικρότερες τάξεις. Οι δραστηριότητες μπορούν να προσαρμοστούν αναλόγως σε συνθήκες τηλεεκπαίδευσης.

Για κάθε εργαστήριο δίνεται ο σύνδεσμος που οδηγεί στο αντίστοιχο κεφάλαιο του Οδηγού εκπαιδευτικών που έχει σχεδιαστεί για το πρόγραμμα. Ο Οδηγός εκπαιδευτικών έχει ως στόχο να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς να κατανοήσουν καλύτερα τη φιλοσοφία και το περιεχόμενο του προγράμματος και να τους εμπνεύσει να αναλάβουν δράση και να δημιουργήσουν περισσότερες δραστηριότητες για την κάθε θεματική ενότητα. Επιπλέον δίνονται σύνδεσμοι που οδηγούν στην

ιστοσελίδα του προγράμματος όπου υπάρχει επιπλέον εκπαιδευτικό υλικό, φύλλα εργασίας, δραστηριότητες που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι εκπαιδευτικοί.

Διαδικτυακός τόπος προγράμματος: <https://aeiforosxoleio.wixsite.com/website>

Βασικές έννοιες:

Οικολογική συνείδηση, κλιματική αλλαγή, οικολογικό αποτύπωμα, αειφορία, βιώσιμη ανάπτυξη, συνεργασία, ενσυναίσθηση, δημοκρατία, πολιτειότητα, εξοικονόμηση πόρων, πολιτισμός, προαγωγή τεχνών, πλαστική ρύπανση, ρύπανση υδάτων, άρνηση, μείωση, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση σωματική και ψυχική υγεία, εθελοντισμός, ενεργός πολίτης.

Μεθοδολογία:

Βιωματικά συμμετοχικά εργαστήρια μη τυπικής εκπαίδευσης που περιλαμβάνουν ομαδικά παιχνίδια ενεργοποίησης της ομάδας, θεατροπαιδαγωγικές τεχνικές, δημιουργική γραφή, εικαστικές τεχνικές, διαλογική συζήτηση, ομαδοσυνεργατική μέθοδος, καταιγισμό ιδεών (brain-storming), αναστοχαστικές διαδικασίες

Σχεδιασμός/Προσαρμογή εργαστηρίων:

Βάσια Κουρεμένου, Υπεύθυνη προγραμμάτων εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

Μηχανικός Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Πατρών

M.Sc. Διαχείρισης Περιβάλλοντος, Καταστροφών και Κρίσεων - Ειδίκευση στη Διδακτική των Περιβαλλοντικών Επιστημών , ΕΚΠΑ

Α' Εργαστήριο: «Δημοκρατία και συμμετοχή»

Οδηγός εκπαιδευτικού:	https://dd64123b-73cd-4385-a7d2-90ac4d923ee3.filesusr.com/ugd/3850a1_cc908c3b80ab4c6d90do4cbf762bc208.pdf
Μέγεθος Ομάδας:	15-25 άτομα
Χρόνος:	2 ώρες
Υλικά:	Χαρτιά, μολύβια, μαρκαδόροι
Βασικές έννοιες:	Δ η
Στόχοι:	Συμμετοχή σε αποφάσεις με δημοκρατικές διαδικασίες, αναγνώριση προβλημάτων κοινότητας, προσφορά βοήθειας σε άλλους.

Περιγραφή Εργαστηρίου

«Προβλήματα και βοήθεια» (20 λεπτά): Όλοι κάθονται σε έναν κύκλο. Ζητήστε από ένα παιδί να περιγράψει με λίγα λόγια ένα φανταστικό πρόβλημα, π.χ. «Έχεις χαθεί», «Χτύπησες το πόδι του και δεν μπορείς να περπατήσεις», «Τσακώθηκες με το φίλο σου και στεναχωριέσαι», «Μετακόμισες κάπου που δεν ξέρεις κανέναν». Ζητήστε από ένα δεύτερο παιδί να περιγράψει πώς θα του προσέφερε βοήθεια. Επαναλάβετε τη διαδικασία για όσα ζευγάρια μαθητών είναι στην τάξη. Στο τέλος ρωτήστε τους μαθητές:

- Πώς θα ένιωθες αν είχες στην πραγματικότητα αυτό το πρόβλημα;
- Πώς ένιωσες όταν σε «βοήθησαν»;
- Πώς ένιωσες όταν βοήθησες εσύ κάποιον άλλο;

Συζητήστε πώς θα ήταν ο κόσμος αν όλοι οι άνθρωποι προσπαθούσαμε να βοηθήσουμε τους συμπολίτες μας.

«Οι νόμοι της τάξης μας» (45 λεπτά): Με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού οι μαθητές θα πρέπει να ψηφίσουν και να γράψουν τους κανόνες που ισχύουν στην τάξη τους.

Ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει στους μαθητές πιθανές καταστάσεις και τους ζητά να ψηφίσουν τον τρόπο που θα τις αντιμετωπίζουν , π.χ. «Τι κάνουμε για να νιώσει ευπρόσδεκτος ένας νέος συμμαθητής», «πώς επιβραβεύουμε την καλή συμπεριφορά στην τάξη», «πώς επιλύουμε τις διαφωνίες μεταξύ συμμαθητών».

Επίσης ζητά από τους μαθητές να προτείνουν δικούς τους κανόνες και τους βοηθά να τους διαμορφώσουν, π.χ. «Αποφασίζουμε όλοι μαζί που θα πάμε εκδρομή ψηφίζοντας από μια λίστα εγκεκριμένων προορισμών».

Στο τέλος της δραστηριότητας οι κανόνες γράφονται σε ένα χαρτόνι το οποίο μπορεί να κρεμαστεί στην τάξη.

Σκοπός της δραστηριότητας είναι οι μαθητές να συμμετέχουν με δημοκρατικό τρόπο στις αποφάσεις που τους αφορούν.

«Γράμμα προς τον Δήμαρχο» (1 ώρα): Ο εκπαιδευτικός συζητά με τους μαθητές ποια είναι τα πράγματα που τους αρέσουν στη γειτονιά τους και ποια εκείνα που θα ήθελαν να αλλάξουν, π.χ. σκουπίδια στους δρόμους, έλλειψη πράσινου κ.λπ. Αφού οι μαθητές συμφωνήσουν στα προβλήματα

συζητήστε πιθανές λύσεις ή πώς θα το αντιμετώπιζαν αν γινότουσαν Δήμαρχοι, π.χ. τοποθέτηση περισσότερων κάδων, δημιουργία πάρκων ή σχολικού κήπου.

Στη συνέχεια γράψτε ένα γράμμα μαζί ένα γράμμα προς τον δήμαρχο με αυτά τα προβλήματα και τις πιθανές λύσεις καθώς και προτάσεις για το πώς θα μπορούσατε εσείς να βοηθήσετε στην επίλυση, π.χ. διοργάνωση καθαρισμού ή δενδροφύτευσης.

Σκοπός της δραστηριότητας είναι οι μαθητές να αναγνωρίσουν τα προβλήματα της κοινότητας και να αναλάβουν δράση.

Επιπλέον

χρήσιμο υλικό:

<https://aeiforosxoleio.wixsite.com/website/dimokratia-kai-symmetoxi>

Β' Εργαστήριο: « Τέχνες και Πολιτισμός»

Οδηγός εκπαιδευτικού:	https://dd64123b-73cd-4385-a7d2-90ac4d923ee3.filesusr.com/ugd/3850a1_4ceec135fae74328af56e9bf68115644.pdf
Μέγεθος Ομάδας:	15-25 άτομα
Χρόνος:	2 ώρες
Υλικά:	Υπολογιστή, προτζέκτορα, πρόσβαση στο διαδίκτυο, post-it, στυλό, παγκόσμιο χάρτη, αντικείμενα ή φωτογραφίες
Βασικές έννοιες:	Τέχνες, Πολιτισμός, υλική και άυλη πολιτιστική κληρονομιά
Στόχοι:	Καλύτερη κατανόηση της γενικής ιδέας του πολιτισμού και της πολιτιστικού κληρονομιάς. Αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με την πολιτιστική κληρονομιά. Αναγνώριση του ρόλου που διαδραματίζει η καταστροφή της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Περιγραφή Εργαστηρίου

«Τι είναι Πολιτιστική Κληρονομιά» (20 λεπτά): Προετοιμάστε πριν μπειτε στην τάξη 10 εικόνες γνωστών (και ίσως 1-2 μη γνωστών) χώρων πολιτιστικής κληρονομιάς (ιδανικά, 7 τοποθεσίες στην Ελλάδα και 3 από το εξωτερικό). Δείξτε τις εικόνες (στον προτζέκτορα ή εκτυπωμένες), ζητώντας από τους μαθητές να προσδιορίσουν την τοποθεσία. Στη συνέχεια, ζητήστε από τους μαθητές να ορίσουν, τι σημαίνει ο όρος «πολιτιστική κληρονομιά».

Επιτρέψτε τη συζήτηση των μαθητών σχετικά με τον ορισμό να εξελιχθεί για 5-10 λεπτά. Στο τέλος, προσφέρετε έναν ανεπίσημο ορισμό ή μια σύντομη εξήγηση: "Η Πολιτιστική Κληρονομιά είναι μια έκφραση των τρόπων ζωής που αναπτύχθηκαν από την κοινότητα και μεταβιβάστηκαν από γενιά σε γενιά, συμπεριλαμβανομένων των εθίμων, των πρακτικών, των τόπων, των αντικειμένων, των καλλιτεχνικών εκφράσεων και αξιών. Ως ένα ουσιαστικό μέρος του πολιτισμού στο σύνολό του, η Πολιτιστική Κληρονομιά, περιέχει αυτά τα υλικά και άυλα στοιχεία από την αρχαιότητα έως το πρόσφατο παρελθόν.

Η υλική Πολιτιστική Κληρονομιά μπορεί να διακριθεί σε διαφορετικούς τύπους:

1. Δομημένο Περιβάλλον (κτίρια, αρχαιολογικά κατάλοιπα)
2. Φυσικό Περιβάλλον (τοπία, φυσικά θαύματα)
3. Έργα (Βιβλία & Έγγραφα, Αντικείμενα, Εικόνες)

Η κινητήρια δύναμη πίσω από όλους τους ορισμούς της Πολιτιστικής Κληρονομιάς είναι ότι είναι μια ανθρώπινη δημιουργία που προορίζεται για να ενημερώσει.

Ενώ κάποτε αναφερόμασταν αποκλειστικά στα μνημεία και τα αντικείμενα που άφηναν πίσω οι πολιτισμοί, η πολιτιστική κληρονομιά ως έννοια έχει σταδιακά συμπεριλάβει νέες κατηγορίες. Σήμερα, διαπιστώνουμε ότι η κληρονομιά δεν εκδηλώνεται μόνο μέσω απτών μορφών όπως αντικείμενα, κτήρια ή τοπία αλλά και μέσω άυλων μορφών. Η άυλη κληρονομιά περιλαμβάνει φωνές, αξίες, παραδόσεις, προφορική ιστορία. Ευρέως, αυτό γίνεται αντιληπτό μέσω της παραδοσιακής κουζίνας, της ένδυσης, των παραδοσιακών δεξιοτήτων και τεχνολογιών, των θρησκευτικών τελετών, των παραστατικών τεχνών, της αφήγησης. Σήμερα, θεωρούμε την απτή πολιτιστική κληρονομιά άρρηκτα συνδεδεμένη με την άυλη κληρονομιά. Στα έργα διατήρησης στοχεύουμε να διατηρήσουμε τόσο την υλική όσο και την άυλη κληρονομιά.

«Παγκόσμια Πολιτιστική Κληρονομιά» (45 λεπτά): Πείτε στους μαθητές ότι ως τάξη θα εξερευνήσουν τον κόσμο και πιο συγκεκριμένα, θα προσπαθήσουν να καταλάβουν πώς ζουν άνθρωποι σε διάφορα μέρη του κόσμου.

Δείξτε τους έναν μεγάλο χάρτη του κόσμου. Δώστε στους μαθητές αυτοκόλλητα και στυλό. Ζητήστε τους να σκεφτούν και να γράψουν στα αυτοκόλλητα τις ιδέες τους για άλλα μέρη του κόσμου ή διαφορετικά χαρακτηριστικά αυτών των τόπων. Πείτε τους ότι δεν υπάρχουν σωστές ή λανθασμένες απαντήσεις.

Ζητήστε από τους μαθητές να σχηματίσουν μικρές ομάδες και να συζητήσουν για το τι έγραψαν. Ζητήστε τους ως ομάδα να συνδυάσουν και να ενοποιήσουν τις ιδέες τους σε αυτοκόλλητα. Στη συνέχεια, ζητήστε από κάθε ομάδα να τοποθετήσει τα αυτοκόλλητά της στον χάρτη και να εξηγήσουν τις ιδέες τους. Αφήστε τον χάρτη κρεμασμένο ώστε να φαίνεται.

Ξεκινήστε εξηγώντας ότι η ιδέα του πολιτισμού είναι δύσκολο να οριστεί. Στην πραγματικότητα, δεν υπάρχει μόνο ένας ορισμός για τον πολιτισμό. Υπενθυμίστε στους μαθητές ότι ο καθένας έχει μια κουλτούρα που διαμορφώνει τον τρόπο που βλέπουμε τον κόσμο, τον εαυτό μας και τους άλλους.

Εξηγήστε τον πολιτισμό χρησιμοποιώντας την αναλογία του παγόβουνου. Σχεδιάστε μια εικόνα ενός παγόβουνου στον πίνακα και ζητήστε από τους μαθητές να το αντιγράψουν σε ένα κομμάτι χαρτί. Επισημάνετε ότι μόνο το ένα όγδοο ενός παγόβουνου είναι ορατό πάνω από το νερό. τα υπόλοιπα είναι παρακάτω. Ο πολιτισμός μοιάζει πολύ με ένα παγόβουνο. Έχει ορισμένες πτυχές που είναι ορατές και πολλές άλλες που μπορούν να υποτεθούν ή να μάθουν μόνο καθώς μεγαλώνει η γνώση για τον πολιτισμό. Όπως ένα παγόβουνο, το ορατό μέρος του πολιτισμού είναι μόνο ένα μικρό μέρος ενός πολύ μεγαλύτερου συνόλου. Ρωτήστε τους μαθητές εάν μπορούν να δώσουν οποιοδήποτε παράδειγμα. Εάν όχι, πείτε τους, π.χ., οι αξίες δεν μπορούν να παρατηρηθούν άμεσα ενώ τα έθιμα των διακοπών είναι ορατά.

Στη συνέχεια, δώστε στους μαθητές μια λίστα με χαρακτηριστικά του πολιτισμού:

1. Τρόπος Ντυσίματος
2. Τρόποι χαιρετισμού ανθρώπων
3. Τέχνες (πίνακες / λογοτεχνία)
4. Πεποιθήσεις για τις ευθύνες των παιδιών και των εφήβων
5. Μουσική και χορός
6. Έθιμα και γιορτές διακοπών
7. Σημασία της θρησκείας / θρησκευτικών τελετών
8. Τρόφιμα
9. Αρχιτεκτονική
10. Ηθική εργασίας
11. Ρόλος της οικογένειας
12. Στάσεις απέναντι στην ηλικία
13. Φιλοξενία
14. Φύση της φιλίας
15. Στάση απέναντι στα κατοικίδια ζώα
16. Γενική κοσμοθεωρία
17. Γλώσσα

18. Στάσεις σχετικά με τον προσωπικό χώρο / ιδιωτικότητα

Ελέγξτε με τους μαθητές ότι τα αριθμημένα στοιχεία στη λίστα είναι όλα χαρακτηριστικά του πολιτισμού.

Σε ομάδες, ζητήστε τους να αναθεωρήσουν τα χαρακτηριστικά ένα προς ένα και να αποφασίσουν ως ομάδα εάν ένα συγκεκριμένο χαρακτηριστικό ανήκει πάνω από τη γραμμή (δηλ. Είναι "υλικό") ή κάτω από τη γραμμή (δηλαδή, "άυλο"). Πείτε τους ότι υπάρχει επιπλέον χώρος για να μπορέσουν να συμπληρώσουν άλλα χαρακτηριστικά που θεωρούν σημαντικά.

Ως τάξη, θα περάσετε από κάθε χαρακτηριστικό του πολιτισμού και θα ρωτήσετε ομάδες πού έβαλαν το χαρακτηριστικό στο παγόβουνο - κάτω ή πάνω από τη γραμμή. Γράψτε τις απαντήσεις των ομάδων στον πίνακα.

Συζητήστε τα αποτελέσματα της εργασίας τους. Δώστε ιδιαίτερη προσοχή εάν το ίδιο χαρακτηριστικό είναι τόσο υλικό όσο και άυλο. Αυτό σημαίνει ότι διαφορετικές ομάδες έχουν διαφορετικές σκέψεις για το ίδιο χαρακτηριστικό. Προσπαθήστε να βρείτε μια κοινή κατανόηση αυτού του χαρακτηριστικού με την τάξη.

Ανοίξτε μια συζήτηση με μαθητές κάνοντας ερωτήσεις όπως αυτές:

- Είναι ο πολιτισμός απλός ή περίπλοκος; Τι μας λέει;
- Τα διαφορετικά χαρακτηριστικά του πολιτισμού αλληλοσυνδέονται; Πώς?
- Πώς επηρεάζονται οι άυλες πτυχές της κουλτούρας;

Ζητήστε από τους μαθητές να κοιτάξουν ξανά τον χάρτη για να δείτε πράγματα που είναι χαρακτηριστικά για συγκεκριμένες περιοχές ή χώρες.

- Τι έρχεται στο μυαλό σας τώρα;
- Ποια χαρακτηριστικά είναι μοναδικά για αυτά τα μέρη; Πόσο διαφορετικά είναι αυτά από τον πολιτισμό σας;
- Ποια είναι τα οφέλη και οι προκλήσεις από έναν κόσμο διαφορετικών πολιτιστικών χαρακτηριστικών;
- Μπορείτε να βρείτε ομοιότητες μεταξύ διαφορετικών πολιτισμών στον χάρτη; Ποια είναι μερικά από τα πράγματα που γράφονται στα αυτοκόλλητα που είναι παρόμοια με τον πολιτισμό σας; Μπορείτε να δώσετε άλλα παραδείγματα που δεν υπάρχουν στον χάρτη;
- Συμφωνείτε ότι η ποικιλομορφία των πολιτισμών κάνει τον κόσμο πλουσιότερο και ότι παρόμοια στοιχεία του πολιτισμού μας δίνουν την αίσθηση ότι ανήκουμε σε ολόκληρη την ανθρώπινη φυλή;

Συμπερασματικά, προσπαθήστε να δημιουργήσετε έναν κοινό ορισμό του πολιτισμού. Ζητήστε από τους μαθητές να εργαστούν σε μικρές ομάδες για να γράψουν μία ή δύο προτάσεις ή απλές λέξεις που περιγράφουν τον πολιτισμό. Στη συνέχεια, γράψτε τον ορισμό ή τη λίστα λέξεων κάθε ομάδας στον πίνακα. Ως τάξη, δημιουργήστε έναν συμφωνημένο ορισμό του πολιτισμού χρησιμοποιώντας τις λέξεις ή τις προτάσεις που επέλεξαν οι μαθητές. Τα παραδείγματα μπορεί να περιλαμβάνουν: - τον τρόπο ζωής μιας συγκεκριμένης ομάδας ανθρώπων, τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνονται τις καταστάσεις και τις κοινές συμπεριφορές τους - τρόπους με τους οποίους μια ομάδα ή μια κοινωνία προσαρμόζονται στο περιβάλλον - το σύνολο των παραδόσεων (όπως φαγητό, χοροί και μουσική), γνώση και πεποιθήσεις που μοιράζονται και μεταδίδονται από γενιά σε γενιά μεταξύ ανθρώπων.

«Προστασία και διατήρηση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» (45 λεπτά): Ξεκινήστε συζητώντας το ρόλο ενός επαγγελματία στον τομέα (αρχαιολόγος, ιστορικός τέχνης, εθνολόγος κ.λπ.). Οι επαγγελματίες συχνά αναζητούν αυτό που έχει μείνει με τη μορφή αντικειμένων και άλλων στοιχείων για να κατανοήσουν το παρελθόν. Στη συνέχεια, πρέπει να βγάλουν συμπεράσματα για το τι λένε τα αντικείμενα για τον πολιτισμό και τους ανθρώπους.

Πείτε στους μαθητές να φανταστούν ότι μια αρχαιολογική αποστολή στο σχολείο σας αποκάλυψε πρόσφατα μια σειρά από αντικείμενα που η τάξη πρέπει τώρα να εξετάσει και να ερμηνεύσει. Τονίστε ότι οι μαθητές επιλέχθηκαν για αυτή τη δουλειά επειδή ήταν οι πρώτοι εμπειρογνώμονες στους αρχαιολογικούς χώρους (ή ειδικοί σε αρχιτεκτονικό μνημείο /, ιστορικό χώρο, πολιτιστικό τοπίο κ.λπ.).

Χωρίστε την τάξη σας σε τέσσερις ή πέντε ομάδες ίσου μεγέθους. Δώστε σε κάθε ομάδα ένα αντικείμενο (cd με μουσική, ρούχα, βιβλία, φωτογραφίες από διάφορα αντικείμενα ή αρχαιολογικά ευρήματα κ.α.) και ζητήστε τους να προσπαθήσουν να απαντήσουν στα παρακάτω ερωτήματα:

- Ποιο είναι το όνομα αντικειμένου;
- Από τι υλικό κατασκευάζεται;
- Ποιος είναι ο σκοπός του αντικειμένου;
- Τι λέει το αντικείμενο για τον πολιτισμό;

Καλέστε τους μαθητές σας να εξετάσουν κάθε αντικείμενο και να απαντήσουν τα ερωτήματα για κάθε αντικείμενο. Γυρίστε χέρι με χέρι τα αντικείμενα έτσι ώστε κάθε ομάδα να μπορεί να τα κοιτάξει όλα και να δημιουργήσει μια λίστα.

Ζητήστε από τους μαθητές να σκεφτούν άλλα αντικείμενα από τον πολιτισμό τους και να τα προσθέσουν στη λίστα τους.

Τώρα που οι μαθητές έχουν μια γενική ιδέα για την αναγνώριση των αντικειμένων, θα πρέπει να επικεντρωθούν σε τρόπους προστασίας και προώθησής τους.

Οι μαθητές μπορούν να παραμείνουν στις ομάδες τους. Ζητήστε από κάθε ομάδα να δει τις λίστες που έφτιαξαν να επιλέξει ένα από τα αντικείμενα. Πείτε στους μαθητές να προσποιηθούν ότι εργάζονται σε ένα μουσείο και ότι το αντικείμενο που επέλεξαν θα μπει σαν έκθεμα σε προθήκη. Δώστε οδηγίες στους μαθητές να γράψουν μια σύντομη εξήγηση για το αντικείμενο. Ζητήστε από έναν εκπρόσωπο από κάθε ομάδα να μοιραστεί αυτό που έγραψε. Αφού κάθε ομάδα μοιραστεί τις ιδέες της, συζητήστε ως τάξη τι μπορούν να κάνει το κάθε άτομο για να βεβαιωθείτε ότι τα αντικείμενα προστατεύονται.

- Τι πρέπει να κάνουν οι άνθρωποι για να διασφαλίσουν ότι αυτά τα αντικείμενα και ο πολιτισμός που αντιπροσωπεύουν δεν καταστρέφονται;
- Υπάρχει κάτι που μπορούν να κάνουν τα άτομα για να διατηρήσουν τον πολιτισμό για τις μελλοντικές γενιές;
- Υπάρχει κάτι που μπορούμε να κάνουμε ως τάξη;
- Τι θα συνέβαινε αν δεν διατηρήσουμε τον πολιτισμό μας;

Αν θέλετε να επεκταθείτε περισσότερο:

- Ζητήστε από τους μαθητές να σχεδιάσουν και να παρουσιάσουν μια έκθεση που προωθεί διαφορετικές πολιτιστικές παραστάσεις που συλλέγουν από τις κοινότητές τους.
- Οι μαθητές θα μπορούσαν να δημιουργήσουν μια καμπάνια με αφίσες με σκοπό να εκπαιδεύσουν τις κοινότητές τους σχετικά με τους χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς και τρόπους διατήρησής τους.

<ul style="list-style-type: none"> • Ενθαρρύνετε τους μαθητές να ψάξουν στο Διαδίκτυο και να μάθουν για τους νόμους που προστατεύουν τους αρχαιολογικούς χώρους. 	
Επιπλέον υλικό:	https://aeiforosxoleio.wixsite.com/website/proaogi-texnon-kai-politismoy
Βιβλιογραφία:	https://balkaninsight.com/wp-content/uploads/2020/11/MICCWeB-Lesson-Plan-Cultural-Heritage.pdf https://www.leargas.ie/wp-content/uploads/2018/05/Cultural-Heritage-and-Diversity.pdf

Γ' Εργαστήριο: «Βιώσιμο κτήριο και Αυλή»

Οδηγός εκπαιδευτικού:	https://dd64123b-73cd-4385-a7d2-90ac4d923ee3.filesusr.com/ugd/3850a1_1733cd1dd19242a8beofof6d30coeo81.pdf
Μέγεθος Ομάδας:	15-25 άτομα
Χρόνος:	2 ώρες και προετοιμασία στο σπίτι
Υλικά:	Τετράδια, χαρτιά, άρθρα ή βιβλία για τα βιώσιμα κτήρια, πρόσβαση στο διαδίκτυο, υλικά κατασκευής poster
Βασικές έννοιες:	Αειφορία, βιώσιμο κτήριο, κήπος
Στόχοι:	Κατανόηση της έννοιας βιώσιμο κτήριο. Αναγνώριση των βασικών αρχών βιώσιμου σχεδιασμού.

Περιγραφή Εργαστηρίου

«Τι είναι ένα Βιώσιμο κτήριο» (30-40 λεπτά) : Συζητήστε με τους μαθητές την έννοια της Αειφορίας «Αειφορία ή Βιωσιμότητα είναι ένα πρότυπο παραγωγής το οποίο στοχεύει στο καλύτερο οικονομικό αποτέλεσμα τόσο για τον Άνθρωπο όσο και για το φυσικό περιβάλλον, τόσο στο παρόν όσο και στο αόριστο μέλλον. Η Αειφορία επιτρέπει στις σημερινές γενιές να ικανοποιήσουν τις ανάγκες τους, χωρίς όμως να θέτει σε κίνδυνο τη δυνατότητα των επόμενων γενιών να ικανοποιήσουν τις δικές τους» Συζητήστε με τους μαθητές τι είναι ένα βιώσιμο/αιεφόρο σπίτι ή σχολείο. Ζητήστε τους να γράψουν τους δικούς τους ορισμούς. «Γενικά ένα κτήριο είναι αειφόρο όταν καλύπτει τις ανάγκες όλων των χρηστών, συμβάλλει στην καλή υγεία και άνεση των χρηστών και ελαχιστοποιεί τις ενεργειακές του ανάγκες. Ειδικότερα, ένα αειφόρο σχολικό κτήριο διαθέτει τα χαρακτηριστικά ενός αειφόρου κτηρίου με ιδιαίτερη έμφαση στη λειτουργική υποστήριξη μιας παιδαγωγικής διαδικασίας συμμετοχικής, ενεργητικής και συνδεδεμένης με την κοινότητα. Έχει επίσης ενσωματώσει πράσινες τεχνολογίες για τον εξοπλισμό, την επίπλωση κλπ. Η αυλή του σχολείου είναι σχεδιασμένη με τέτοιο τρόπο που να διευκολύνεται η επικοινωνία των μαθητών/τριών και διαθέτει πράσινο και γωνίες που επιτρέπουν στους μαθητές/τριες να γνωρίζουν το φυσικό κόσμο και τη βιοποικιλότητα.»

Ζητήστε από τους μαθητές να γράψουν:

- Τι είναι βιώσιμο/αιεφόρο κτήριο.
- Τρία χαρακτηριστικά που συναντάμε σε ένα αειφόρο κτήριο.
- Τρία χαρακτηριστικά που δεν πρέπει να έχει ένα αειφόρο κτήριο.

Χωρίστε τους μαθητές σε ομάδες και βάλτε τους να συζητήσουν τις παρακάτω ερωτήσεις και να κρατήσουν σημειώσεις.

- Ποιοι οικονομικοί, περιβαλλοντικοί και κοινωνικοί παράγοντες πρέπει να αντιμετωπιστούν προκειμένου ένα σπίτι να θεωρηθεί βιώσιμο; Συζητήστε το με την ομάδα σας και, στη συνέχεια, δημιουργήστε μια λίστα τριών σημείων στο σημειωματάριό σας για αυτούς τους παράγοντες. Οι στήλες πρέπει να φέρουν την ονομασία οικονομία, περιβάλλον και κοινωνία και κάθε στήλη πρέπει να περιέχει τουλάχιστον τρεις παράγοντες που πιστεύετε ότι πρέπει να πληρούνται για να θεωρείται ένα σπίτι βιώσιμο. (Για παράδειγμα, κάτω από την οικονομία, η ομάδα σας μπορεί να αποφασίσει ότι για να είναι ένα σπίτι βιώσιμο, πρέπει να κοστίζει λιγότερο από 150.000 €.)
- Όσον αφορά την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, ένα νοικοκυριό πρέπει να βρει αποδεκτούς τρόπους για να πάρει ενέργεια, να προσφέρει καταφύγιο και να εξασφαλίσει τροφή και νερό.

Ποιοι παράγοντες πρέπει να αντιμετωπιστούν προκειμένου ένα νοικοκυριό να ανταποκριθεί σε αυτές τις απαιτήσεις με βιώσιμο τρόπο; Συζητήστε το με την ομάδα σας και, στη συνέχεια, δημιουργήστε μια λίστα τριών στήλων στο σημειωματάριό σας για όλους αυτούς τους παράγοντες. Οι στήλες πρέπει να φέρουν την ένδειξη ενέργεια, δομικά υλικά και τρόφιμα / νερό. Κάθε στήλη θα πρέπει να περιέχει τουλάχιστον τρεις παράγοντες που πιστεύετε ότι πρέπει να πληρούνται προκειμένου ένα σπίτι να θεωρείται βιώσιμο. (Για παράδειγμα, η ομάδα σας μπορεί να αποφασίσει ότι όσον αφορά τα τρόφιμα, ο μόνος τρόπος για να είστε βιώσιμοι είναι να τρώτε μόνο τρόφιμα που προέρχονται από απόσταση το πολύ 200 χιλιομέτρων από την τοποθεσία σας.)

- Κοιτάξτε πίσω τον ορισμό της «αιφορίας» που αναπτύξατε στην αρχή του εργαστηρίου. Συζητήστε τον ορισμό σας με την ομάδα σας. Πιστεύετε ότι αυτός εξακολουθεί να είναι καλός ορισμός; Εάν ναι, γιατί; Εάν όχι, πώς θα αλλάζατε; Σημειώστε την απάντησή σας.

«Σχεδιάσε το σπίτι σου» (1,5 ώρα και εργασία στο σπίτι): Ζητήστε από τους μαθητές να προσπαθήσουν να σχεδιάσουν και στο τέλος να παρουσιάσουν το δικό τους βιώσιμο σπίτι. Μπορείτε να τους χωρίσετε σε ομάδες ή να το κάνουν ατομικά. Δώστε τους σαν βάση τα παρακάτω στοιχεία:

- Το σπίτι θα βρίσκεται σε μια συγκεκριμένη τοποθεσία (π.χ. Αθήνα, Ιωάννινα, Ρόδος)
- Στο σπίτι θα μπορούν να ζήσουν 5 άτομα.
- Το σπίτι πρέπει να είναι «εκτός δικτύου». Αυτό σημαίνει ότι το σπίτι δεν μπορεί να εξαρτάται από δημοτικά συστήματα επεξεργασίας ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, νερού ή λυμάτων.
- Το ακίνητο θα περιέχει έναν κήπο χωρίς φυτοφάρμακα που θα παράγει φαγητό όλο το χρόνο.

Καθώς αυτό είναι ένα μεγάλο έργο είναι καλό να αφιερώσουμε λίγο χρόνο στην τάξη για έρευνα. Ωστόσο, στις μεγαλύτερες τάξεις μπορείτε να κάνετε κάποια έρευνα εκτός της τάξης. Υπάρχουν πολλές πληροφορίες σχετικά με τη βιωσιμότητα που διατίθενται σε βιβλία και στο διαδίκτυο.

Καθώς αρχίζετε να αναπτύσσετε ένα σχέδιο για τη βιώσιμη κατοικία σας, ίσως θελήσετε να λάβετε υπόψη τα ακόλουθα ζητήματα.

Τοποθεσία

- Ποιο είναι το κλίμα όπου θα χτιστεί το σπίτι σας;
- Πώς θα επηρεάσει αυτό το σχεδιασμό και την κατασκευή;
- Πώς επηρεάζει η καθημερινή και εποχιακή κίνηση του ήλιου πού και πώς πρέπει να χτιστεί το σπίτι σας; Εξετάστε την τοπογραφία του οικοπέδου σας και τι προσανατολισμό θα έχει το σπίτι σας.

Ενέργεια

- Ποια πηγή ενέργειας θα χρησιμοποιήσει το σπίτι σας και γιατί;
- Ποια μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας θα χρησιμοποιήσει το σπίτι σας και γιατί;
- Είναι αυτή η πηγή ανανεώσιμη ή μη ανανεώσιμη;

Νερό / λύματα

- Πώς θα πάρει το σπίτι σας το νερό του;
- Πόσο νερό χρειάζεστε για πέντε άτομα;
- Τι θα κάνετε με τα λύματα σας;

Οικοδομικά υλικά

- Ποια υλικά θα χρησιμοποιήσετε για να χτίσετε το σπίτι σας;
- Είναι αυτά τα υλικά "φιλικά προς το περιβάλλον;"

Οικιακά συστήματα

- Ποιες είναι οι απαιτήσεις φωτισμού σας;
- Ποιες είναι οι απαιτήσεις κλιματισμού και κυκλοφορίας αέρα; Εξετάστε τις εισόδους, τον εξαερισμό, τα μηχανικά συστήματα κ.λπ.

Κήπος

- Πόσο μεγάλος είναι ο κήπος σας και πόσο νερό θα χρειάζεται;
- Ποια φυτά θα φυτεύετε και σε ποια εποχή του έτους (ημερολόγιο);
- Πόσο καλό είναι το τοπικό έδαφος; Θα χρειαστεί βελτίωση και, αν ναι, πώς θα το βελτιώσετε;
- Πώς θα προστατεύσετε τον κήπο σας από παράσιτα;

Τα τελικά έργα θα παρουσιαστούν σε ολόκληρη την τάξη. Αν αποφασίσετε η παρουσίαση να γίνει μετά από λίγες ημέρες τότε μπορεί να συμπληρώνεται από ένα powerpoint, ένα poster ή κάποιο μοντέλο που οι μαθητές θα έχουν χρόνο να προετοιμάσουν.

Στην παρουσίαση συζητήστε πόσο καλά αντιμετωπίσατε τους ακόλουθους τομείς:

- Το μοντέλο σας πληροί τις απαιτήσεις σχεδιασμού;
- Ταιριάζει με το τοπικό περιβάλλον;
- Τα εσωτερικά (οικιακά) συστήματα ταιριάζουν μαζί;
- Πώς θα πάρετε ενέργεια (ηλεκτρικό ρεύμα) για το σπίτι σας;
- Πώς θα πάρετε νερό για το νοικοκυριό σας;
- Ποιες μεθόδους εξοικονόμησης νερού έχετε ενσωματώσει;
- Ο σχεδιασμός ενσωμάτωσε βιώσιμα οικοδομικά υλικά;
- Τα υλικά ταιριάζουν στο τοπικό περιβάλλον;
- Ο κήπος σας παράγει τρόφιμα χωρίς φυτοφάρμακα όλο το χρόνο;
- Ταιριάζει με το τοπικό περιβάλλον;

Επιπλέον χρήσιμο υλικό:	https://aeiforosxoleio.wixsite.com/website/aeiforiko-ktirio-kai-ayli
Βιβλιογραφία:	https://cityhighschool.org/documents/SHP_Curriculum.pdf

Δ' Εργαστήριο: «Εξοικονόμηση ενέργειας»

Οδηγός εκπαιδευτικού:	https://dd64123b-73cd-4385-a7d2-90ac4d923ee3.filesusr.com/ugd/3850a1_969f80365bfi4odd951ec109902a879.pdf
Μέγεθος Ομάδας:	15-25 άτομα
Χρόνος:	2 ώρες
Υλικά:	Υπολογιστές, προτζέκτορας, εικόνες σχετικές με ενέργεια ή πρόσβαση στο διαδίκτυο, υλικά κολλάζ
Βασικές έννοιες:	Εξοικονόμηση ενέργειας, ανανεώσιμες πηγές, ενεργειακή κατανάλωση
Στόχοι:	Αναγνώριση της ανάγκης εξοικονόμησης ενέργειας και εξερεύνησης τρόπων που μπορούν να το πετύχουν.

Περιγραφή Εργαστηρίου

«Σπατάλη και εξοικονόμηση ενέργειας» (15-20 λεπτά): Δείτε με τους μαθητές το παρακάτω βίντεο: <https://www.youtube.com/watch?v=4zYjAUqRCL8>

Ξεκινήστε μια συζήτηση για τη διατήρηση της ενέργειας θέτοντας το ερώτημα: «Γιατί είναι σημαντικό να εξοικονομήσετε ενέργεια;» Οι μαθητές θα συζητήσουν τις γνώσεις τους σχετικά με την εξοικονόμηση ενέργειας. Συζητήστε τρόπους με τους οποίους μπορούμε να εξοικονομήσουμε ενέργεια στην καθημερινότητά μας και γράψτε τους στον πίνακα.

«Ενεργειακές συνεντεύξεις» (30-45 λεπτά): Οι μαθητές θα εργαστούν σε 5 ομάδες για να ρωτήσουν άλλους μαθητές και εκπαιδευτικούς του σχολείου σχετικά με τη χρήση ενέργειας. Οι ερωτήσεις που θα κάνουν οι μαθητές είναι οι εξής:

(Όλες οι ερωτήσεις έχουν τις απαντήσεις: Πάντα, Συχνά, Μερικές φορές, Σπάνια, Ποτέ.)

- Πόσο συχνά σβήνετε τα φώτα όταν δεν είναι απαραίτητα;
- Το χειμώνα, πόσο συχνά ρυθμίζετε το καλοριφέρ/κλιματισμό στους 21° C ή χαμηλότερα;
- Το καλοκαίρι, πόσο συχνά ρυθμίζετε το κλιματιστικό στους 25° C ή υψηλότερα;
- Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε τις δημόσιες συγκοινωνίες ή μοιράζεστε το αυτοκίνητο με άλλους (carpool);
- Πόσο συχνά περπατάτε ή οδηγείτε ποδήλατο αντί να χρησιμοποιείτε αυτοκίνητο;

Οι μαθητές θα καταγράψουν απαντήσεις σε αυτές τις ερωτήσεις και θα τις επαναφέρουν στη μεγάλη ομάδα. Ως τάξη, οι μαθητές θα δημιουργήσουν ένα γράφημα εξοικονόμησης ενέργειας των εκπαιδευτικών και των μαθητών του σχολείου.

«Κολλάζ ενέργειας» (1 ώρα): Χωρίστε πάλι τους μαθητές στις ομάδες που πήραν τις συνεντεύξεις. Κάθε άτομο στην ομάδα θα δημιουργήσει ένα κολλάζ φωτογραφιών σχετικά με μία από τις ερωτήσεις της έρευνας. Κάθε κολλάζ θα μοιράζεται εικόνες και συμβουλές σχετικά με τον τρόπο εξοικονόμησης ενέργειας.

Μοιραστείτε με τους μαθητές τις παρακάτω οδηγίες:

- Κάθε άτομο στην ομάδα σας θα δημιουργήσει ένα κολλάζ φωτογραφιών για μία από τις ερωτήσεις της έρευνας.
- Επιλέξτε μία από τις ερωτήσεις από την έρευνα.
- Επιλέξτε εικόνες που συσχετίζονται με την ιδέα.

- Σκεφτείτε και αναζητήστε σχετικές συμβουλές για την εξοικονόμηση ενέργειας σε αυτόν το τομέα.
- Δημιουργήστε ένα κολλάζ φωτογραφιών σχετικά με την ερώτηση και συμπεριλάβετε:
  1. Εικόνες που σχετίζονται με την ιδέα.
  2. Συμβουλές για εξοικονόμηση ενέργειας.
  3. Λόγους για τους οποίους η εξοικονόμηση ενέργειας με αυτόν τον τρόπο είναι σημαντική.
  4. Εξηγήστε γιατί πρέπει να χρησιμοποιήσουμε ανανεώσιμες / εναλλακτικές πηγές ενέργειας.

Μπορείτε να φτιάξετε μεγάλα poster με τα κολλάζ ή να δημιουργήσετε μια ηλεκτρονική παρουσίαση. Οι ομάδες θα μοιραστούν τις παρουσιάσεις με άλλες τάξεις, ώστε οι μαθητές στο σχολείο να κατανοήσουν τους τρόπους εξοικονόμησης ενέργειας.

Επιπλέον χρήσιμο υλικό:

<https://aeiforosxoleio.wixsite.com/website/eksoikonomisi-energeias-politiki-me>

Ε' Εργαστήριο: «Εξοικονόμηση πόρων»

Οδηγός εκπαιδευτικού:	https://dd64123b-73cd-4385-a7d2-90ac4d923ee3.filesusr.com/ugd/3850a1_253394df8f9444e78ce2f95d8d806db8.pdf
Μέγεθος Ομάδας:	15-25 άτομα
Χρόνος:	2 ώρες
Υλικά:	Χαρτιά, μολύβια, μαρκαδόροι
Βασικές έννοιες:	Φυσικοί πόροι, νερό, έδαφος, αέρας, βιώσιμη ανάπτυξη, απορρίμματα, εξοικονόμηση πόρων
Στόχοι:	Αντίληψη της αξίας των φυσικών πόρων. Διάκριση μεταξύ ανανεώσιμων και μη πόρων. Ανάληψη δράσης για μείωση κατανάλωσης και προστασία των φυσικών πόρων.

Περιγραφή Εργαστηρίου

«Φυσικοί πόροι γύρω μας» (15 λεπτά): Συζητήστε με τους μαθητές ότι οι πόροι όπως έδαφος, νερό, ζώα και αέρας, βοηθούν στην κάλυψη των αναγκών μας. Ορισμένοι από αυτούς τους πόρους, όπως τα ορυκτά, τα έμβια είδη και οι οικοτόποι είναι πεπερασμένοι – άπαξ και εξαντληθούν ή καταστραφούν, έχουν χαθεί για πάντα. Άλλοι, όπως ο αέρας, το νερό και το ξύλο είναι ανανεώσιμοι. Τους πόρους μπορούμε να τους συναντήσουμε στην αρχική τους μορφή ή να βρούμε αντικείμενα που φτιάχνονται από αυτούς όπως χαρτί από ξύλο ή πλαστικά αντικείμενα από πετρέλαιο.

Ζητήστε από τους μαθητές να κοιτάξετε μέσα στην τάξη σας ή να κάνετε μια βόλτα στο σχολείο σας. Πόσους φυσικούς πόρους μπορείτε να βρείτε; Σημειώστε πέντε παραδείγματα φυσικών πόρων και πέντε τρόπους χρήσης αυτών των πόρων.

- Ποιον πόρο βρήκατε; Σε τι μορφή;
- Πώς χρησιμοποιούν οι άνθρωποι αυτόν τον πόρο;
- Είναι αυτός ο πόρος ανανεώσιμος ή μη ανανεώσιμος; Γιατί;

«Εξοικονόμηση Φυσικών Πόρων» (1 ώρα): Χωρίστε τους μαθητές σε ομάδες και αναθέστε τους ρόλους μέσα στην ομάδα, όπως: καταγραφέας, συντονιστής και ερευνητής. Επιτρέψτε στους μαθητές να επιλέξουν τους δικούς τους ρόλους, επειδή γνωρίζουν καλύτερα τα δυνατά τους σημεία και τις αδυναμίες τους. Αυτό επίσης τους ενθαρρύνει και ενισχύει την αυτοεκτίμηση των μαθητών. Επιλέξτε έναν αρχηγό για κάθε ομάδα. Οι μαθητές γράφουν το ρόλο και την ομάδα τους σε αυτοκόλλητες ετικέτες τις οποίες κολλάνε στα ρούχα τους.

Ενημερώστε τους μαθητές ότι πρόκειται να γίνουν ειδικοί σε έναν επιλεγμένο φυσικό πόρο. Γράψτε μερικούς φυσικούς πόρους σε κομμάτια χαρτί και αφήστε τις ομάδες να επιλέξουν τυχαία από αυτά. Εξηγήστε τους ότι πρόκειται να παρουσιάσουν τα κάτωθι:

- ποιος είναι ο πόρος
- πώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί ο πόρος
- πώς μπορεί να καταστραφεί/εξαντληθεί ο συγκεκριμένος πόρος και
- πώς μπορεί να προστατευθεί/εξοικονομηθεί.

Οι ομάδες καλούνται να απαντήσουν τα παραπάνω ερωτήματα σε ένα φύλλο χαρτί καταγράφοντας τα ευρήματά τους. Στους μαθητές παρέχονται 25 λεπτά για να συμπληρώσουν το φύλλο και την έρευνά τους. Υπενθυμίστε στον συντονιστή της κάθε ομάδας να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στο χρόνο ώστε να προλάβουν να ολοκληρώσουν την εργασία τους. Ενημερώστε τους ότι μπορούν να αναθέσουν εργασίες στα μέλη της ομάδας τους για να κάνουν την εργασία να προχωρήσει γρήγορα όπως: κάποιος μπορεί να ερευνήσει πώς χρησιμοποιείται το έδαφος, ενώ ένα άλλο άτομο μπορεί να ερευνήσει πώς συντηρείται και προστατεύεται το έδαφος.

Δώστε στις ομάδες βιβλία και πρόσβαση σε έναν υπολογιστή με προεπιλεγμένους ιστότοπους για χρήση από τους μαθητές. Εάν δεν έχετε πρόσβαση σε υπολογιστή, μπορείτε να εκτυπώσετε τις πληροφορίες και να τις μοιράσετε στους μαθητές.

Μόλις οι ομάδες ολοκληρώσουν την έρευνα τους και τις σημειώσεις τους αναθέστε σε κάθε μέλος της κάθε ομάδας από έναν αριθμό, π.χ. αν οι ομάδες σας αποτελούνται από 4 παιδιά αναθέστε σε κάθε μέλος έναν αριθμό από το 1 έως το 4.

Ζητήστε από όλους όσους έχουν τον αριθμό 1 να δημιουργήσουν μια νέα ομάδα, σε όσους έχουν το 2 μια δεύτερη κ.ο.κ.. Έτσι θα έχετε νέες ομάδες που θα αποτελούνται από ένα άτομο από κάθε προηγούμενη ομάδα. Δώστε λίγο χρόνο στους μαθητές να συζητήσουν σχετικά με τον φυσικό πόρο που ερεύνησε η κάθε ομάδα.

Μετά τη συζήτηση σε ομάδες, θα ακολουθήσει μια συζήτηση ολόκληρης της τάξης. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης, μιλήστε για τους πόρους της Γης. Βεβαιωθείτε ότι οι μαθητές αναφέρουν όλα τα ερωτήματα που εξέτασαν: αν οι πόροι είναι ανανεώσιμοι ή μη, πώς τους χρησιμοποιούν οι άνθρωποι, πώς τους εξαντλούν ή καταστρέφουν οι άνθρωποι και πώς οι άνθρωποι μπορούν να τους διατηρήσουν. Μέσα από τη συζήτηση μπορείτε να ελέγξετε την κατανόηση των μαθητών. Μπορείτε να ερωτήσετε για να διασφαλίσετε ότι οι μαθητές συζητούν διεξοδικά τους πόρους.

Μετά από τη συζήτηση της τάξης, δώστε στους μαθητές τις παρακάτω τρεις επιλογές για να δείξουν πόσο κατανόησαν τους επιλεγμένους φυσικούς πόρους:

1. Γράψτε μια πειστική επιστολή σε ένα άτομο που ζει στο μέλλον για έναν επιλεγμένο πόρο όπως: έδαφος, αέρας, νερό ή φυτά. Η επιστολή σας πρέπει να τους ενημερώνει πώς να φροντίσουν τον επιλεγμένο πόρο. Γιατί είναι σημαντικό; Τι θα συνέβαινε αν δεν το κάνουν. Αυτή η εργασία βοηθά τους μαθητές που τους αρέσει να γράφουν και είναι αναλυτικοί στοχαστές.
2. Δημιουργήστε μια αφίσα σχετικά με τον τρόπο προστασίας, διατήρησης και εξοικονόμησης ενός επιλεγμένου πόρου. Αυτή η εργασία βοηθά τους δημιουργικούς μου μαθητές.
3. Δημιουργήστε μια λίστα με πράγματα που μπορούμε να κάνουμε για να διατηρήσουμε/εξοικονομήσουμε/προστατεύσουμε έναν επιλεγμένο φυσικό πόρο. Αυτή η εργασία βοηθά τους πρακτικούς μου μαθητές.

«Έλλειψη νερού»(45 λεπτά): Συζητήστε με τους μαθητές σας:

- Τι είναι ξηρασία και τι λειψυδρία;
- Ξέρετε κάποια περιοχή η οποία υποφέρει από ξηρασία; Πως επηρεάζει τους κατοίκους;
- Πιστεύετε ότι οι επιπτώσεις της ξηρασίας είναι παντού ίδιες; Γιατί/ γιατί όχι;

- Τι μπορούν να κάνουν οι άνθρωποι που αντιμετωπίζουν ξηρασία;
- Τι νομίζετε ότι θα συμβεί στην περιοχή σας αν έρθει μια περίοδος ξηρασίας;

Ζητήστε από τους μαθητές να υπολογίσουν πόσο νερό χρησιμοποιούν μέσα σε μια μέρα, συμπεριλαμβάνοντας το πλύσιμο των πιάτων, τις επισκέψεις στο μπάνιο κ.λ.π. . Στη συνέχεια ζητήστε τους να σκεφτούν και να ερευνήσουν στον χάρτη από που έρχεται αυτό το νερό. Εκτός από τον έλεγχο για λίμνες και ποτάμια συζητήστε πώς το νερό φτάνει στο σπίτι, στο σχολείο και στα μαγαζιά και ποιοι πιστεύουν οι μαθητές ότι είναι υπεύθυνοι για να συμβεί αυτό. Τι πιστεύουν οι μαθητές ότι θα πάθουν οι πηγές και το σύστημα ύδρευσης σε μια περίοδο ξηρασίας; Ζητήστε τους να ψάξουν στο χάρτη για πηγές νερού σε διάφορες περιοχές του πλανήτη. Επίσης βοηθήστε τους να ερευνήσουν τη χρήση νερού στις περιοχές αυτές με άρθρα ή με αναζήτηση στο διαδίκτυο. Συγκρίνετε την κατάσταση των διαφόρων περιοχών. Οι μαθητές μπορούν να ετοιμάσουν μια ιστορία, ένα θεατρικό ή ένα ποίημα για το τι θα συνέβαινε σε αυτούς και την κοινωνία τους αν μειωνόντουσαν οι βροχές και το συνολικό νερό.

Επιπλέον χρήσιμο υλικό:	https://aeiforosxoleio.wixsite.com/website/eksoikonomisi-poron
Βιβλιογραφία:	https://betterlesson.com/lesson/636509/conserving-earth-s-resources https://dd64123b-73cd-4385-a7d2-90ac4d923ee3.filesusr.com/ugd/80ab2d_3bf4be6c526a4b3d959948490acfo214.pdf

Στ' Εργαστήριο: «Σωματική και Ψυχική υγεία»

Οδηγός εκπαιδευτικού:	https://dd64123b-73cd-4385-a7d2-90ac4d923ee3.filesusr.com/ugd/3850a1_bf685798957a43b69c15686b4ebc21e5.pdf
Μέγεθος Ομάδας:	15-25 άτομα
Χρόνος:	1,5 ώρα
Υλικά:	Περιοδικά, χαρτί, υλικά τέχνης για κολλάζ, αποσπάσματα βιβλίων για θρεπτικά συστατικά ή πρόσβαση στο διαδίκτυο
Βασικές έννοιες:	Υγεία, ευεξία, θρεπτικά συστατικά, διατροφή, συναισθήματα
Στόχοι:	Εξοικείωση με τις έννοιες υγεία και ευεξία, αναγνώριση των διατροφικών αναγκών, κατανόηση των συναισθημάτων, ενδυνάμωση.

Περιγραφή Εργαστηρίου

«Υγεία και Ευεξία» (15 λεπτά): Ζητήστε από τους μαθητές να συστηθούν και να δηλώσουν έναν λόγο για τον οποίο η υγεία τους είναι σημαντική για αυτούς. Προσκαλέστε τους μαθητές να δώσουν ορισμούς για τους όρους υγείας και ευεξίας. Συνεργαστείτε μαζί τους για να αναπτύξετε ορισμούς που προσεγγίζουν τα ακόλουθα:

«Υγεία: ο βαθμός ελευθερίας από ασθένειες ή ασθένειες.»

«Ευεξία: μέγιστη σωματική, συναισθηματική, διανοητική και κοινωνική υγεία.»

Στη συνέχεια, ζητήστε από τους μαθητές να σκεφτούν μερικές από τις κύριες αιτίες θανάτου πριν 100 χρόνια. (Λοιμώδεις ασθένειες, όπως πνευμονία, φυματίωση, γρίπη). Ποιες είναι οι κύριες αιτίες θανάτου σήμερα; (Καρδιακές παθήσεις, καρκίνος, εγκεφαλικά επεισόδια) και ποιες είναι μερικές από τις αιτίες αυτών των ασθενειών:

- Καρδιακές παθήσεις: κάπνισμα, δίαιτες με υψηλή περιεκτικότητα σε λιπαρά, έλλειψη άσκησης, άγχος
- Καρκίνος: κάπνισμα, δίαιτες με υψηλά λιπαρά.
- Ατυχήματα / αυτοκτονία / ανθρωποκτονία: αλκοόλ και άλλα φάρμακα, άγχος, βίαιη συμπεριφορά

Ολοκληρώστε αυτήν τη δραστηριότητα δίνοντας έμφαση στα ακόλουθα:

- Οι κύριες αιτίες θανάτου του γενικού πληθυσμού περιλαμβάνουν καρδιακές παθήσεις, καρκίνο και εγκεφαλικό επεισόδιο. Οι κύριες αιτίες θανάτου των νέων είναι θάνατοι ατυχημάτων, αυτοκτονία και ανθρωποκτονία.
- Πολλοί από τους παράγοντες κινδύνου είναι αποτέλεσμα των προσωπικών επιλογών που κάνουμε όπως το κάπνισμα, το ποτό και η οδήγηση, η διατροφή με υψηλή περιεκτικότητα σε λιπαρά και χοληστερόλη και βίαιη συμπεριφορά.
- Έχουμε την ικανότητα και την ευθύνη να κατανοήσουμε τις προσωπικές συμπεριφορές που σχετίζονται με την ασθένεια και να μάθουμε τις απαραίτητες δεξιότητες για να αλλάξουμε την ανθυγιεινή συμπεριφορά και να προωθήσουμε την ευεξία.

«Τα θρεπτικά συστατικά» (30 λεπτά): Συζητήστε τον ορισμό των θρεπτικών συστατικών (ουσίες που βρίσκονται στα τρόφιμα και το σώμα τις χρειάζεται για να αναπτυχθεί και να λειτουργήσει). Εξηγήστε στους μαθητές ότι υπάρχουν πολλά διαφορετικά θρεπτικά συστατικά που βρίσκονται σε μια

ποικιλία τροφίμων. Ο καλύτερος τρόπος για να παραμείνετε υγιείς είναι να τρώτε μια ποικιλία τροφίμων που περιέχουν όλα αυτά τα θρεπτικά συστατικά. Τα θρεπτικά συστατικά επηρεάζουν τόσο την καλή σωματική όσο και την πνευματική και ψυχική μας κατάσταση.

Αναζητήστε πληροφορίες σχετικές με τα βασικά θρεπτικά συστατικά στο διαδίκτυο ή σε βιβλία.

Πείτε τους ότι τα κάποια από τα κυριότερα είναι οι υδατάνθρακες, τα λίπη, οι πρωτεΐνες, ο σίδηρος, οι βιταμίνες, το νερό, οι φυτικές ίνες και το ασβέστιο. Προσπαθήστε να βρείτε τρόφιμα που είναι καλές πηγές αυτών των θρεπτικών συστατικών. Αναρωτηθείτε αν καταναλώνετε όλα τα θρεπτικά συστατικά που χρειάζεστε κάθε μέρα.

Φροντίστε να δώσετε έμφαση στα ακόλουθα σημεία:

- Το σώμα χρειάζεται πολλά διαφορετικά θρεπτικά συστατικά.
- Κανένα φαγητό ή ομάδα τροφίμων δεν έχει όλα αυτά τα απαραίτητα θρεπτικά συστατικά.
- Τα φυσικά τρόφιμα, όπως τα φρούτα και τα λαχανικά, έχουν πολλά περισσότερα θρεπτικά συστατικά από τα παρασκευασμένα τρόφιμα, όπως κράκερ ή άλλα είδη αρτοποιίας
- Η κατανάλωση υγιεινών τροφίμων με πολλά θρεπτικά συστατικά δεν χρειάζεται να είναι βαρετή.

«Αποδοχή συναισθημάτων» (15 λεπτά): Γράψτε τα ακόλουθα συναισθήματα στον πίνακα. Ζητήστε από τους μαθητές να προσδιορίσουν μια ακραία μορφή για κάθε συναίσθημα (παραδείγματα στις παρενθέσεις).

Συναισθήματα: Αγάπη (εμμονή), Θυμός (οργή), Φόβος (τρόμος), Ευτυχία (έκσταση), Θλίψη (οδύνη), Ντροπή (ταπείνωση).

Βάλτε τους μαθητές να αναφέρουν άλλα συναισθήματα και συμπληρώστε τα στη λίστα.

Συζητήστε τα ακόλουθα:

- Είναι κάποιο από αυτά τα συναισθήματα λάθος ή απαράδεκτο; [Τονίστε ότι ενώ δεν είναι αποδεκτό να ενεργείτε σε όλα τα συναισθήματα, είναι σημαντικό να αποδεχτείτε το συναίσθημα που κάποιος αισθάνεται]
- Μερικές φορές οι άνθρωποι κρύβουν ή αρνούνται ορισμένα συναισθήματα. Ποια είναι μερικά συναισθήματα που τείνουμε να μην παραδεχόμαστε; [Θυμός, μοναξιά, θλίψη]
- Γιατί μερικοί άνθρωποι αγνοούν ή αρνούνται τον θυμό; [Ο θυμός δεν θεωρείται κοινωνικά αποδεκτό ή θετικό συναίσθημα]
- Πιστεύετε ότι ο θυμός προκαλεί περισσότερα κοινωνικά προβλήματα σήμερα; [Τονίστε τον αριθμό των ειδήσεων που σχετίζονται με τη χρήση βίας για την επίλυση των συγκρούσεων]
- Τι συμβαίνει όταν αγνοούμε τα συναισθήματά μας; [Δεν θα λύσουμε το πρόβλημα που προκαλεί το άβολο συναίσθημα]
- Μερικά συναισθήματα σχετίζονται περισσότερο με το ένα φύλο από το άλλο; Εξηγήστε. [Ήταν πάντα κοινωνικά αποδεκτό για τις γυναίκες να κλαίνε. Δεν ήταν πάντοτε κοινωνικά αποδεκτό για τα αγόρια να κλαίνε, επομένως τείνουν να αγνοούν ή να αρνούνται τον πόνο και τη θλίψη τους]. Πόσο αληθές είναι αυτό της γενιάς σας; Εξηγήστε.
- Ποιοι πιστεύετε ότι είναι αποδεκτοί τρόποι έκφρασης των συναισθημάτων; [Γράφοντας ποίηση, ζωγραφική, ομιλία, κλάμα ...]

«Το κολλάζ του εαυτού μου» (30 λεπτά-1 ώρα): Αναθέστε στους μαθητές να δημιουργήσουν ένα κολλάζ που αντιπροσωπεύει τα επιτεύγματα, τις φιλοδοξίες, τις πεποιθήσεις και τα όνειρά τους. Το

κολλάζ μπορεί να περιλαμβάνει εικόνες, βραβεία, ποιήματα, άλλα κείμενα - οτιδήποτε δημιουργικό που λέει στους άλλους λίγα πράγματα σχετικά με τον καθένα. Μπορείτε να κάνετε τη δραστηριότητα στην τάξη ή να ορίσετε μια προθεσμία για να την κάνουν στο σπίτι. Μόλις ολοκληρωθούν τα κολλάζ, ζητήστε από τους μαθητές να μοιραστούν τα κολλάζ τους με όλους σας και στη συνέχεια βάλτε τα σε ένα σημείο της τάξης που θα ονομάσετε αντίστοιχα, π.χ. «Τοίχος επιτευγμάτων» ή «Γωνιά των ονείρων».

Επιπλέον
χρήσιμο υλικό:

<https://aeiforosxoleio.wixsite.com/website/proagogi-tis-ygeias-sto-sxoleio>

Βιβλιογραφία:

<http://www.healthwaveinc.com/sampleLessons.html>

Ζ' Εργαστήριο: «Από το τοπικό στο παγκόσμιο»

Οδηγός εκπαιδευτικού:	https://dd64123b-73cd-4385-a7d2-90ac4d923ee3.filesusr.com/ugd/3850a1_8b35d172edd341f78c829d4d39dae702.pdf
Μέγεθος Ομάδας:	15-25 άτομα
Χρόνος:	2 ώρες και προετοιμασία στο σπίτι
Υλικά:	Χαρτιά και στυλό, πρόσβαση στο διαδίκτυο, άρθρα ή βιβλία, υλικά κατασκευής poster ή υπολογιστές
Βασικές έννοιες:	Παγκόσμια προβλήματα, κλιματική αλλαγή, ρύπανση, μετανάστευση, παγκόσμια φτώχεια
Στόχοι:	Αντίληψη των σοβαρότερων παγκόσμιων προβλημάτων και αναζήτηση λύσεων.

Περιγραφή Εργαστηρίου

«Πώς θα σώσουμε τον κόσμο» (2 ώρες και εργασία στο σπίτι): Ζητήστε από τους μαθητές με βάση το παρακάτω ερωτηματολόγιο να συλλέξουν δεδομένα σχετικά με ένα παγκόσμιο πρόβλημα της επιλογής τους και να σκεφτούν πώς μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα δεδομένα για να εκπαιδεύσουν το υπόλοιπο σχολείο ή την τοπική κοινότητα για το παγκόσμιο πρόβλημα.

Ερευνήστε το επιλεγμένο παγκόσμιο πρόβλημα. Αναζητήστε πληροφορίες στο διαδίκτυο, σε άρθρα και σε βιβλία. Δείτε πώς διάφορες πηγές μέσων αντιμετωπίζουν το παγκόσμιο πρόβλημα, ερευνήστε πώς διάφορες ομάδες ανθρώπων αντιμετωπίζουν το ζήτημα. Βοηθήστε τους μαθητές να συλλέξουν πληροφορίες ή δώστε τους λίγες ημέρες προθεσμία για να ψάξουν δεδομένα πριν προχωρήσετε με τη δραστηριότητα.

Μετά την έρευνα οι μαθητές θα απαντήσουν στις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Ποιο παγκόσμιο πρόβλημα επιλέξατε;
- Το παγκόσμιο αυτό πρόβλημα παίζει κάποιο ρόλο ή σε επηρεάζει; Εάν όχι, μπορεί ή μπορεί το πρόβλημα να παίζει κάποιο ρόλο στη ζωή σας; Γιατί ή γιατί όχι?
- Ποιος είναι ο αντίκτυπος του πληθυσμού στο παγκόσμιο πρόβλημα;
- Είναι το παγκόσμιο πρόβλημα περιβαλλοντικό, ανθρώπινο, φυσικό, τεχνητό, όλα;
- Πώς αντιμετωπίζουν το πρόβλημα διάφορα μέσα/κανάλια; Υπάρχει προκατάληψη;
- Πώς αντιμετωπίζει το πρόβλημα η κυβέρνηση ή η τοπική αυτοδιοίκηση;
- Μπορεί η τεχνολογία να παίζει ρόλο στην επίλυση του παγκόσμιου προβλήματος;
- Πώς αντιμετωπίζεται το παγκόσμιο πρόβλημα; Υπάρχει πρόγραμμα πρόληψης και / ή δράσης για την αντιμετώπιση του παγκόσμιου προβλήματος;
- Τι μπορούμε να κάνουμε ως άνθρωποι στην πόλη/νομό/χώρα μας για να βοηθήσουμε στην επίλυση του προβλήματος;
- Υπάρχει μια ελπιδοφόρα λύση στο παγκόσμιο πρόβλημα; Γιατί ή γιατί όχι?

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τα παρακάτω παραδείγματα για να ερευνήσετε και να αναπτύξετε απαντήσεις σε μερικά από τα σημαντικότερα παγκόσμια προβλήματα.

1. Ρύπανση στα 5 σημεία του ωκεανού (5 Gytes) - Υπάρχουν πέντε σημεία στον κόσμο (Βόρειος & Νότιος Ατλαντικός, Βόρειος & Νότιος Ειρηνικός και Ινδικός Ωκεανός) όπου συσσωρεύονται εκατομμύρια πλαστικά που παρασύρονται από τα των ρευμάτων του ωκεανού. Κάθε φορά που κάποιος ρυπαίνει (ειδικά με πλαστικό), με την πάροδο του χρόνου το κομμάτι του πλαστικού καταλήγει στα ωκεάνια ρεύματα όπου είτε παρασύρονται στη μέση του ωκεανού είτε καταναλώνεται από ζώα και εισέρχονται στην τροφική αλυσίδα της άγριας ζωής αλλά και του ανθρώπου.
2. Παγκόσμια πείνα και φτώχεια - Επί του παρόντος υπάρχουν περισσότεροι από 842.000.000 υποσιτισμένοι άνθρωποι στον κόσμο. Ο αριθμός ανέρχεται σε περίπου ένα στα επτά άτομα σε ολόκληρο τον κόσμο. Καθώς ο πληθυσμός του κόσμου αυξάνεται, τα προβλήματα της παγκόσμιας πείνας και φτώχειας δεν εξαφανίζονται.
3. Παγκόσμια έλλειψη νερού - Υπάρχουν σήμερα 1 δισεκατομμύριο άνθρωποι στον κόσμο που αντιμετωπίζουν έλλειψη νερού στον αναπτυσσόμενο κόσμο. Με μόνο το 0,3% του νερού πάνω στον πλανήτη είναι διαθέσιμο για πόσιμο. Υπάρχει ένα σημαντικό παγκόσμιο πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπιστεί.
4. Έλλειψη ιατρικής περίθαλψης - Επί του παρόντος περίπου ένα δισεκατομμύριο άτομα με αναπηρία και απειλητικά για τη ζωή προβλήματα αντιμετωπίζουν έλλειψη ιατρικής περίθαλψης και πόρων. Αυτό υπερβαίνει το να έχεις γιατρούς. Αυτό περιλαμβάνει υψηλό ιατρικό κόστος, έλλειψη πόρων κ.α.
5. Άλλα παγκόσμια προβλήματα - Υπάρχουν όλα τα είδη παγκόσμιων προβλημάτων που αξίζει να ερευνηθούν. Αναζητήστε άλλα προβλήματα που μπορεί να σας ενδιαφέρουν (Κλιματική Αλλαγή, Ρατσισμός, Εμφύλιοι Πόλεμοι, Αποψίλωση των δασών, Βιομηχανοποίηση και καταστροφή των οικοσυστημάτων, απειλούμενα ζώα, κ.λπ.)

Χρησιμοποιώντας τις πληροφορίες που συγκεντρώσατε, αναπτύξτε μια λύση (χωρίς να πρέπει να λύσετε ολόκληρο το παγκόσμιο πρόβλημα), αλλά αναπτύξτε μια λύση που θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν οι άνθρωποι για να αρχίσουν να σκέφτονται το παγκόσμιο πρόβλημα και τις μεθόδους που θα συμβάλουν στην επίλυση του. Η λύση σας μπορεί να αποτελείται από αλλαγές συνηθειών, νομοθεσία, εφευρέσεις, σχεδιασμό κατοικιών, δημιουργία ενημερωτικών ιστότοπων κ.α.. Οποιαδήποτε λύση είναι μια αρχή.

Λαμβάνοντας υπόψη την έρευνα, τα δεδομένα και τη λύση σας, δημιουργήστε μια παρουσίαση (poster, power point ή άλλο) που θα ασχολείται με όλες τις πτυχές του παγκόσμιου προβλήματος. Ο σκοπός αυτού η εκπαίδευση ατόμων εκτός της τάξης σας σχετικά με τα διάφορα παγκόσμια προβλήματα στη σύγχρονη κοινωνία.

Επιπλέον χρήσιμο υλικό:	https://aeiforosxoleio.wixsite.com/website/apo-tin-topiki-stin-planitiki-klima https://aeiforosxoleio.wixsite.com/website/klimatiki-allagi
-------------------------	--